Lietas Nr.C33317215
Lietas arhīva Nr.C-4980-15/23

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā, 2015.gada 13.oktobrī

Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama tiesnese I.Gaile,
rakstveida procesā izskatījusi civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, konstatēja

Aprakstošā daļa

2015.gada 3.jūnijā pēc trūkumu novēršanas Rīgas rajona tiesā ierosināta civillieta /pers. A/ (turpmāk - prasītāja) maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 177. un 179.pantu, un Ministru kabineta noteikumiem Nr.348 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" lūdz tiesu, piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam 108 *euro* mēnesī un 1 296 *euro* gadā.

Prasības pieteikumā un 2015.gada 2.jūlijā tiesā saņemtajā iesniegumā norādīts, ka 1999.gadā atbildētājs pameta prasītāju un nepalīdz bērnam un prasītājai. Bērns atrodas prasītājas aprūpē un audzināšanā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta prasībām, 2015.gada 3.jūnijā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņu 30 dienas no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas, un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}pantam pusēm izskaidrotas procesuālās tiesības.

2015.gada 25.jūnijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasība tiek atzīta pilnā apmērā.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.* Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas nolēmuma noraksta saņemšanu tiesas kancelejā pusēm paziņots 2015.gada 21.septembrī.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, izvērtējot prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No 2015.gada 31.marta Rīgas domes Rīgas sociālā dienesta Izziņas par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam (5.lietas lapa) redzams, ka prasītājai noteikts trūcīgas ģimenes (personas) statuss, laika periodā no 2015.gada 1.marta līdz 31.maijam.

No 2015.gada 5.maija /Nosaukums/Izziņas (6.lietas lapa) redzams, ka /pers. C/ no 2015.gada 5.maija uzņemta 8.klasē.

Ar 2015.gada 31.marta Rīgas bāriņtiesas Lēmumu (7. – 8.lietas lapa) pierādīts, ka prasītājai atjaunotas /pers. C/ pārtrauktās aizgādības tiesības.

Ar dzimšanas apliecību /apliecības numurs/(9.lietas lapa) pierādīts, ka /datums/dzimusi /pers. C/. Bērns ir nepilngadīgs un tā vecāki ir puses lietā: māte /pers. A/ un tēvs /pers. B/.

Lietas materiālos atrodas Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas Iedzīvotāju dzīvesvietas reģistrācijas nodaļas 2015.gada 11.maija Izziņa (110.lietas lapa) par /pers. C/ deklarēto dzīvesvietu.

Lietas materiāliem pievienots atbildētāja konta izraksts par 2015.gada 25.jūniju no kura redzams, ka atbildētājs veicis prasītājai uzturlīdzekļu maksājumu 108 *euro* apmērā.

Apvienoto Nācijas Organizācijas Konvencija par bērna tiesībām 27.panta otrā daļa nosaka, ka *uz vecāku(iem) vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.*

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.*

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka *līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. (..)*

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu, *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. (..)* Savukārt šā likuma 177.panta ceturtā daļa nosaka, ka *bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).*

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, *pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Ņemot vērā minēto normu noteikumus, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesai jāņem vērā pušu mantiskais stāvoklis, kā arī to objektīvās iespējas nodrošināt noteiktu summu bērna uzturam.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Konkrētajā gadījumā, piedzenot uzturlīdzekļus, jāņem vērā Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kas nosaka

minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ko katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam. Atbilstoši minētajiem noteikumiem, bērnam no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanas minimālais uzturlīdzekļu apmērs noteits 30% apmērā (2.2.punkts) no Ministru kabineta noteiktās mēneša darba algas.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktam *minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 euro.* (..)

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi /pers. C/ uzturam no prasības celšanas dienas tiesā – 2015.gada 12.maija –108 *euro* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Tulkojot sistēmiski Civillikuma ģimenes tiesību normas saistībā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, secināms, ka ir pamats uzturlīdzekļus tiesas ceļā piedzīt no attiecīgās prasības celšanas dienas, jo tieši ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi bērnu uzturam piedzenami no prasības celšanas dienas – 2015.gada 12.maija, ņemot vērā tās summas, ko atbildētājs ir samaksājis uzturlīdzekļiem pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.un 3.punktu, *tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu - maksājumu kopsumma par vienu gadu.*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no *tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji - prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam, kā arī prasībās par paternitātes noteikšanu, ja prasība celta vienlaikus ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam*.

Ievērojot minēto, no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 194,40 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,35 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 33.panta otro daļu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 93., 97., 204.[1]., 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

Nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no prasības celšanas dienas tiesā – 2015.gada 12.maija 108 *euro* mēnesī, ņemot vērā tās summas, ko atbildētājs ir samaksājis uzturlīdzekļiem pēc prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā, bet ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Samaksa veicama /pers. A/, personas kods /personas kods/, bankas norēķinu kontā /konta numurs/, AS "Norvik banka".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu ***194,40 euro (viens simts deviņdesmit četri euro un 40 euro centi).***

Valsts nodeva maksājama:
Saņēmējs: Valsts kase
Reģ.Nr.90000050138
Saņēmēja iestāde: Valsts kase
BIC kods: TRELLV22
Konta Nr.LV55 TREL 1060 1909 1120 0.

Maksājuma mērķī norāda atsauci uz Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2015.gada 13.oktobra spriedumu lietā Nr.C33317215 (C-4980-15/23).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus – ***4,35 euro (četri euro un 35 euro centi)***.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami:
Saņēmējs: Tiesu administrācija
Reģ.Nr.90001672316
Konta Nr.LV51 TREL 2190 4580 1900 0
Saņēmēja banka: Valsts kase
BIC kods: TRELLV22

Maksājuma mērķī norāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kodu – 21499 un atsauci uz Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2015.gada 13.oktobra spriedumu lietā Nr.C33317215 (C-4980-15/23).

Lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde, tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nam kancelejā.

Noteikt /pers. B/10 dienu termiņu no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas, tiesas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā, Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajos gadījumos.

Tiesnese I.Gaile